

# א שבת אכל הרבי מליזעסק

שצ"ק פרשת עקב \* ירבו ימיכם וימי בניכם תשפ"ו

חצר הקודש ליזענסק קרית גת \* אימייל – [10747962372@gmail.com](mailto:10747962372@gmail.com)  
קו שיעורי תורה ליזענסק \* 0747-962-372 שלוחה 0 להשארת הודעה . שיעור בספה"ק נועם אלימלך שלוחה 6  
דרשות פרשת השבוע: בלה"ק. שלוחה 5 באידיש. שלוחה 9 שיעור יומי בענייני הפרשה ומועדים. שלוחה 2

הרבי הנועם אלימלך. רבי של תורה ויראת שמים מלמד אותנו בפרשת השבוע דרך ה' כראוי וכנכון, ובפרשה זו פרשת עקב מלשון כל עקבה-עכבה לטובה הרבי מתעכב ומסביר לנו את כל מה שלימד אותנו בפרשיות התורה עד פרשה זו, ובפרשתינו מתעכב ומלמד אותנו את רמזי הפסוקים איך להתנהג בהליכות וארחות חיינו. אין צורך להוסיף הסבר פשוט ללמוד לשון

א'

והיה עקב כו' ואת החסד. ע"פ מה שאמרו "מה שעשתה חכמה עטרה כו' עשתה ענוה עקב לסולייטה", והפירוש פשוט שהענוה הוא המקור והשורש של כל דבר קדושה והוא המקיים הכל, ולכך נקראת בלשון 'עקב' כמו הרגל שהוא הקיום שהגוף עומד עליו. נמצא שבכל דבר שאדם עושה צריך להיות שתהיה בעובדא ההיא הענוה. וזהו "והיה עקב" צריך "תשמעון את המשפטים האלה", פירוש בכל המשפטים האלה תראו להשרות בתוכם העקב היא הענוה, "ושמרתם ועשיתם אותם", פירוש בכל מצוה תפעלו ב' דברים, האחד עשיית המצוה במעשה, והב' המחשבה הטהורה בה והיא הענוה, והמחשבה נקרא בלשון שמירה ששומר הדבר בתוכו, וזהו "ושמרתם ועשיתם אותם" רמז על ב' דברים הנ"ל. ולזה הבטיח לנו בוראינו ית' בשביל ב' דברים שתעשו גם אני אשפיע לכם ב' דברים אחרים כנגדן והם הברית והחסד, ה"ברית" הוא מי שזוכה לעשות מצוות שהם נקראים ברית, ו"חסד" הוא מה שמשפיע השי"ת לאדם בעוה"ז טובה רק מצד החסד, כי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא ואעפ"כ מטיב לנו תמיד, וזהו שאמר דוד המלך ע"ה תהלים קיט, קיב "נטיתי לבי כו' לעולם עקב", פירוש עיקר השגחתי היתה לעשות החוקים ע"י מדת העקב היא הענוה כנ"ל. וק"ל.

ב'

או יאמר "והיה עקב תשמעון כו'", נ"ל דהנה האדם צריך ללמוד תורה לשמה ולהסתכל תמיד על הפניות, אם יבוא לו בתוך לימודו איזה פניה להתפאר בפני שום אדם וכיוצא בהם, אזי ישבר כח הפניה הזאת, ואז כשיתנהגו כך, יתן לו השי"ת שיבוא לידי מחשבות טהורות. וזהו "והיה עקב תשמעון כו'", פירוש כשתסתכלו על אותן הדברים שאדם דש בעקביו כפירש"י ז"ל והיינו כנ"ל, "ושמרתם" ר"ל עי"ז תזכו לבוא לידי מחשבות טהורות שזה נקרא בשם שמירה כמ"ש "ואביו שמר את הדבר", "ועשיתם אותם", דהנה כתיב "ששת ימים עשה ה' את השמים כו' וביום השביעי שבת וינפש", נמצא ימי החול נקראים אצל השי"ת עשיית כמ"ש "ששת ימים עשה", "ויום השביעי" דהיינו הקדושה הוא הנפש הרוחנית, והיינו "שבת וינפש" ר"ל שנתן והכניס השי"ת נפש בתוך השבת דהיינו הקדושה והדביקות. ואצלינו נאמר בהיפך "ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת" דהיינו השמירה והמחשבה והדביקות שיש לנו בשבת, הוא נחשב לעשייה. וזהו "ושמרתם" כנ"ל שיהיה לכם מחשבה טהורה, "ועשיתם אותם" שזה נחשב אצליכם עשייה, שאתם עושים בזה עשייה שלימה.

וזהו שאמר דוד המלך ע"ה "נפשי לה' משומרים לבוקר כו'", דהנה השי"ת נתן בתוכנו בגופנו נפש רוח ונשמה, שהם כנגד שלש עולמות דהיינו עולם המלאכים ועולם הגלגלים ועולם השפל, דהיינו הנשמה היא כנגד עולם המלאכים, שהם כולם

דבקים בדבקות גדול ואין להם שום מחשבה אחרת רק רצונם וחשקם תמיד לדבק אל הבורא ית', כך הנשמה אין לה שום סיבת עשייה אחרת רק רצונה וחשקה לדבק בהבורא ב"ה יתעלה ותמיד שומרת ומצפה על זאת. והרוח הוא כנגד עולם הגלגלים, שעל ידיהם ניתן כה והשפעה לדצח"מ, כן ע"י הרוח שבאדם הוא שואב השפעה למטה. והנפש הוא כנגד עולם השפל, שבנפש יש ג"כ נפש הבהמית המתאוה לדברים גשמיים, והנשמה והרוח שניהם שומרים ומצפים אל הקדושה והדביות. ואמר דוד המלך ע"ה "נפשי לה" שהיה מתפלל שיבוא אל הבחינה הזאת שגם נפשו לא יתאוה לשום דבר רק לדבק להקדושה, כמו הנשמה והרוח שהם "שומרים" תמיד ומצפים "אל הבוקר", דהיינו הקדושה והדביות והחסדים הנקראים בוקר, כמו כן תתאוה נפשו לזאת, ומי יגרום לי זאת? "שומרים לבוקר" הם הנשמה והרוח יכריחו ויביאו גם הנפש להיות כמותם בלתי לה לבדו. וק"ל.

## ג'

**או יאמר** "והיה עקב תשמעון כו'", "עקב" הוא רמז לאנשים כאלה שאין להם שכל ובינה להשיג גדולת הבורא ועבודתו שלימה לעבדו באמת ובשלמות, רק שהם מחברים עצמם אל אנשי צדק ואמת היודעים ומכירים גדולת הבורא ב"ה ועובדים באמת, אזי נחשב גם להם כאילו גם הם עשו עבודתם שלימה כהצדיקים השלימים. וזהו "והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה" כנ"ל, שהאנשים הפחותים בשכלם ישמעו ויחברו את עצמם אל אותן הצדיקים היודעים המשפטים האלה, "ושמרתם ועשיתם אותם" ר"ל יהיה נחשב לכם כאילו גם אתם שמרתם ועשיתם כמוהם. וזהו "נפשי לה" משומרים לבוקר", ר"ל כשאני מדבק עצמי לה' מחמת אותם אנשים הצדיקים השומרים ומצפים לבוקר כנ"ל, "שומרים לבוקר" ר"ל גם אנכי נחשב עם אותם השומרים לבוקר. וק"ל. {הרבי לימד אותנו בפר' דברים שהצדיק השלם הפירוש שמפקיר את עצמו לזולת הפקר ממש}

## ד'

**או יאמר** "והיה עקב תשמעון", ונקדים לפרש פסוק תהלים עב, ז "יפרח בימיו צדיק ורוב שלום עד בלי ירח", דאיתא בגמרא אמרה לבנה לפני הקב"ה אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד ואמר הקב"ה תמעיט עצמך, ואמר צדיקים יקראו בשמך דהיינו שמואל הקטן דוד הקטן, וזהו "והיה עקב תשמעון", ר"ל שצריך לשמוע את המשפטים בענווה ולא להתגדל חלילה. והנה המשל בשעת פריחת הפירות אז הוא דבר נאה מאוד ונחמד למראה, כמו שאמרו חז"ל היוצא ביומי ניסן וראה אילנות מלבבלים מברך כו', ואחר גמר הפרי הוא טוב למאכל, ונמצא דבר גשמי בשעת הפריחה עיקר התאוה הוא לעינים וצריך לברך, ובשעת גמר הפרי העיקר התאוה למאכל. וזהו שנאמר אצל חוה 'ותרא האשה כי טוב העץ למאכל ותאוה היא לעינים', דהיינו שבפעם אחד היה לה שני תאויות והבינה שזה דבר קדוש מאוד, לכן "ותקח.. ותאכל". ואיתא "ואברהם זקן בא בימים" ופירשו שלא חיסר מימיו כלום, שבכל יום ויום השלים עבודת הבורא ב"ה. וזהו "יפרח בימיו צדיק" ר"ל הצדיק שכל ימיו שלמים בעבודתו ית', והם כמשל פריחת הפירות שפורח בקדושתו ומעשיו נאים ונחמדים כל ימיו, "ורוב שלום עד בלי ירח" הצדיק הזה הוא מרבה שלום בעולם, אף שאינו בקטנות דהיינו מדריגת ירח. וק"ל.

## ה'

**ועוד נראה לפרש** הדקדוק שכבר דקדקו קמאי, והוא שאמר "עקב תשמעון כו' ושמרתם כו' ושמר ה' כו' את הברית כו' אשר נשבע לאבותיך", הלא כשהם בעצמם ישמרו ויעשו את החוקים והמשפטים, למה להם הבטחה זאת אשר נשבע לאבותיך? אך נראה דאיתא בגמרא "בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מילתא אלא במזלא", ולכאורה יש להבין למה אינם תולים בזכות? וגם הא איתא בגמרא אין מזל לישראל. ונראה כוונת חז"ל דהשלש האלה הם צורך העולם בתמידות בלי הפסק, והשי"ת ברוב רחמיו וחסדיו הגדולים חסדו בזה שלא לתלות השלש אלה בזכות האדם עצמו, כי אולי לא יהיה זכות כ"כ שיזכה לשלש אלה, מה עשה הקב"ה? תלה אותם במזל, דהיינו הזכות והמצוות של אבותינו, עשה מאותם מצוות והזכות מזל, כדי שיבוא לבניהם השלש אלה ע"פ מזל בהכרח אף למי שאינו הגון כ"כ, והמצוות שעושים הבנים הקב"ה מצפין אותם ג"כ לבניהם אחריהם וכן לעולם, וזה באמת אין מזל לישראל שיהיו נהוגין על פיו כשאר האומות, רק שיש להם מזל כזה מזכויות אבותיהם. ולכן נאמר באברהם ויוצא אותו החוצה, ודרשו חז"ל צא מאצטגנינות שלך מה חזית דקאי צדק במערב כו' ע"ש, ואשנה את מזלך, מחמת שלא היה לאברהם זכות אבות והוכרח שיהיה לו בן ע"פ שינוי המזל, וזכויותיו וצדקותיו ישארו ויגנוזו לזרעו אחריו שיהיה להם כמזל כנ"ל.

וזהו "והיה עקב תשמעון כו' ושמרתם כו' ושמר ה' לך אשר נשבע לאבותיך", וזכות עצמך ישאר לך ולזרעך אחרריך, ולמה כן? ואמר "ואהבך", דהיינו שרוצה להטיב עמך את שלש האלה, דהיינו "והרבך" רמז לחיי שירבו ימך, "וברך פרי בטןך" היינו בני, "דגנך ותרונך כו'" היינו מזוני, ובשביל השלש האלה "ישמור לך אשר נשבע לאבותיך" שיהא למזל כנ"ל, וזכות עצמך יהיה ג"כ "לזרעך אחרריך עד עולם", אכ"ר.

## ו

**או יאמר** "והיה עקב תשמעון כו", בצירוף הפסוק בתהילים "כשמן הטוב היורד על הזקן זקן אהרן שיוורד על פי מדותיו", דאיתא בגמרא אין מושיבין זקן בסנהדרין, והטעם מחמת שטבע הזקן הוא קצת אכזריות ואינו כ"כ במדת רחמנות, אך לא כמדת הקב"ה מדת ב"ו, שהקב"ה נגלה על הים כזקן מלא רחמים, והוא מחמת שהרחמים נשפעים מעולמות העליונים ששם כולו רחמים, ומשם יורדים הרחמים ונשפכים על הזקן ונעשה גם הוא רחמים, וזהו "כשמן הטוב" היינו רחמים הגמורים, "על הראש" רמז לעולמות עליונים הנקראים ראש, "יורד על הזקן" ר"ל שהרחמים יורדים משם על הזקן, ונעשה הזקן "זקן אהרן" היינו רחמים גמורים, דאהרן היה אוהב שלום ורודף שלום, והכהן הוא חסד ורחמים, "שיוורד על פי מדותיו" פירוש שהרחמים יורדים ע"פ מדותיו של הקב"ה כנ"ל, שלא כמדת הקב"ה מדת ב"ו, שמדת ב"ו הזקן הוא טבע אכזריות ומדת הקב"ה הוא זקן מלא רחמים, והבן. ולא כמדת הקב"ה כו', שהשי"ת ב"ה הוא ממתיק מלמעלה למטה כנ"ל, ואנחנו ברצותינו להמתיק הדינים, אנו צריכין להתחיל מלמטה למעלה להמתיקם עד שורשם.

וזהו "והיה עקב כו" המשפטים" ר"ל הדינים, "תשמעון" להמתיקם מן ה"עקב" דהיינו מלמטה כנ"ל, ושמרתם ועשיתם אותם, פירוש ע"י שתהיה לכם מחשבה טהורה כנ"ל, "שמירה" היא רמז למחשבה, עי"ז "ועשיתם אותם" שתהפכם לרחמים. וק"ל. {טובים ורבים שאלו אותי היתכן כזה לשון של הרבי שזקן הראוי לשבת בלשכת הגזית יהיה נקרא אכזר ומתנהג באכזריות, ועוד הרי לכל אדם מבוגר יש חכמת חיים ונחלש כוחו ולפעמים כבר מריח את הקרקע, ועוד בן חמישים לעיצה ומצינו מצוות עשה דאורייתא לכבד את הזקן, צריך להבין את מה שהרבי הדגיש שבזמן יש טבע של אכזריות.

**והסברתי להם**, שהרבי כותב בפתקא טבא שלו (צעטיל קטן) שכשאדם נכנס לגיל 18 חייב להתאמן בעבודת המידות וגם להתאמן להיות מעביר על מידותיו, ובפרשת חיי שרה מלמד אותנו הרבי שבגיל עשרים אפילו הצדיק הכי גדול מקובע והתקבע במנטליות שלו ובהרגלים שלו ולכן מגיל כ' האדם צריך לחיות כל ימיו בתשובה! ועוד כותב הרבי בספרו שרתיחת הדמים שנדמה לאדם שכבר התקרר מרתיחתו זה טעות כי מחצי ימיו של אדם רתיחתו הוא בשנאת חנם ולא יוצא ממנו הקודח עד רגע מותו. ובזה הרבי לימד אותנו שני דברים. א, שאדם מתקבע במחשבותיו ומקובע בשנאת חנם וצריך לעבוד על זה כל ימיו, והזקן, מה לעשות קשה עליו עבודה קשה לעקור ממנו כל יום מחדש את המנטליות וההרגלים שלו. ב, כמו כן כל דבר ממוסד או עם קריטריונים ברורים זה טוב לאחד ואכזרי לאחרים ואכמ"ל בדוגמאות נכונות. וממילא, הזקן, כמה שהוא מלא חכמת ובינת החיים, מה לעשות הוא לא שם לב וכל מה שעושה עושה רק בשבילו ולצרכיו ואין לא יכולת להבין את הזולת כי הוא ממוסד וחזק בעצמו וענינו. הזקן, הוא אדם טוב וצדיק אפילו כ"ק אבל מה לעשות כך הוא דרך העולם, אבל ההחלטיות שלו/בו כמעט תמיד אכזרית. הוא שוגג. חייבים לכבדו. וכו'.

**וזה מה שהדגיש הרבי רק זקן** שהוא כמו אהרן הכהן, שעד יומו האחרון זקן בגיל מאה עשרים ושלוש-123 רודף שלום רץ ומזדרז להשכין שלום בין איש לרעהו ובין איש לאשתו וכדפירש"י מטיל אהבה ביניהם, ועוד מובא במדרש שאהרן הכהן כל יום עד יום פטירתו היה עושה תשובה על חייבי כריתות, דהיינו כל ימיו בתשובה ממש. כזה זקן, נקרא זקן מלא חסד ורחמים. **הרבי** לא בא ללמד אותנו נגד זקנינו אלא הרבי מלמד אותנו אפילו אם יש מישהוא שהוא עוצמתי ויש לו חשיבות והוא במדרגת זקן זה קנה חכמה. ואז הוא הרי אכזרי ויש לו/בו מדות אכזריות. יקיים ויהיה מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה ובזה לאט לאט יתרגל מדות טובות ויעביר על מדותיו הרעות ויהי זקן בבחינת זקן אהרן רחמים גמורים מלא חסד ורחמים. בעמוד 5 הבאתי את דברי הרבי בליקוטי שושנה כלשונו שזה השלמה למה שהרבי מלמד אותנו כאן שאפילו האדם הזקן שיש בו מדת אכזריות יכול לחזור בתשובה ולתרגל מדות טובות. {

## ז

**ואכלת את כל העמים כו'.** נראה לפרש ע"פ הכתוב "הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב", ופירש רש"י ז"ל "כשהן שמחין אין אומה שמחה עמהם וכשהאומות בטובה הם אוכלים עם כל א' וא' ואין עולה להם מן החשבון", ויש לכוון ג"כ הפירוש כאן, "ואכלת את כל העמים", ר"ל כשיהיו האומות בטובה תאכל עם כל אחד ואחד, "ולא תחוס כו'", דהנה מטבע האדם שמקבל טובה מאיזה אדם הוא מחזיק לו טובה וחסות ומרחם עליו בשעת דוחקו, ואמר הכתוב "ולא תחוס עינך עליו ולא תרחם עליו", ואף שמדת בני ישראל להיותם רחמנים כמ"ש חז"ל כל המרחם על הבריות בידוע שהא מזרעו של אברהם וכל שאינו מרחם כו', ושמה תחוש ותאמר באם שלא תרחם עליהם תהיה חשוב כעושה מעשיהם ועובדותיהם, ואמר הכתוב "ולא תעבוד את אלהיהם", ר"ל שבזה לא תהיה חשוב כעובד אלקותם ח"ו, "כי מוקש הוא לך" כשתרצה לחוש לזה ולרחם עליהם יהיה לך למוקש, ולא תרחם ולא תחנם כלל וכלל, ומלמד אותנו הכתוב באומרו "כי תאמר בלבבך רבים הגוים", ר"ל "כי" הוא לשון אלא, דהיינו שתצעק תמיד עליהם ותאמר בלבבך שרבים הם, "איכה אוכל להורישם" אם לא בתשועת השי"ת שהוא ילחם לנו, ואז בודאי לא תירא מהם. וק"ל.

## ח'

ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה כו' ולאהבה כו' בכל לבבך כו'. הדקדוק מפורש, מה המקרא חסר עוד מלפרשו שחושב ומונה כל העובדות הללו יראה ואהבה וללכת בכל דרכיו, ומה יש עוד לעשות שאמר הכתוב שואל מעמך כי אם כו'. ונראה לפרש דהנה הבורא ב"ה לא ברא את עולמו רק להטיב לברואים, אך שצריך לזה כלי נכון ומוכשר שיוכל לקבל ההטבה, והנה המשל מי שרוצה לשלוח לחבית יין או דבש ואין לו כלי נאה ויפה, שואל מחבירו זה שיש לו כלי נאה של כסף וממלא אותה יין או דבש ושולח לזה שהכלי שלו, והנמשל מובן, שהאדם הוא הכלי לקבל, וזה הוא הכשרו ותיקונו של הכלי דהיינו האדם שיהיה מוכשר לקבל הטובות והשפעות הבורא ב"ה הוא היראה ואהבה וקיום מצוות ה' וחוקותיו וכל דרכיו, ואז הוא כלי נאה ויפה, ושואל השי"ת הכלי הזאת וממלא אותה כל טוב.

וזהו "מה ה' אלקיך שואל מעמך", ר"ל אימתי השי"ת שואל מה שיש עמך, דהיינו הכלי שלך, כדי למלא אותה משפעת טובו וברכותיו, "כי אם ליראה" ר"ל זה בלתי אפשרי כי אם שתעבוד אותו בכל העובדות המנויים והמפורשים בפסוק, ואז תהיה כלי יפה ונאה ומוכשר לקבל, וישאל ממך הכלי שלך, דהיינו את עצמך, "לטוב לך" כדי שייטיב לך, ועל ידך יבואו טובות והשפעות לכל ישראל. וק"ל.

## ט'

והיה אם שמוע תשמעו אל מצותי כו' ונתתי מטר ארצכם כו'. נראה לפרש, דהנה צריך האדם לעסוק בתורה לשמה בכוונה שלימה, וכן כל דיבור ודיבור שיוצא מפיו צריך לכיין בו מאד שלא יהא דבר בטל, ולקשר את הדיבור בעולמות העליונים, ויש לומר שזה הוא כוונת חז"ל שדרשו "ולא יהיה בך עקר" - שלא יהא תפילתך עקורה, ורש"י ז"ל פירש עקר שאינו מוליד, והכל אחד, דתפילה הוא לשון קשר, ואמר הכתוב ולא יהיה בך עקר, ופירושו שלא יהא תפילתך, דהיינו הדיבור שאתה מוציא מפיו, שצריך אתה לקשרו בעולמות העליונים, שלא יהיה קישורך עקורה, {הרבי מלמד אותנו שני פירושים. עקר-ריק מעיקרא, עקור- שהיה טוב ונעקר ממקומו} ר"ל שלא תפעול ח"ו בדיבורך, וזהו שפירש"י ז"ל שאינו מוליד, שדבורו אינו מוליד איזה ולדות, דהיינו הטבה, רק שצריך שתקדש עצמך בלימודך ודיבורך שלא יצא דבר בטל מפיו, והסתכל בדיבורך מאד לאיזה תועלת יהיה דיבורך, ואז תפעול כל אשר תרצה.

וזהו כוונת התנא "אל תהי מפליג לכל דבר כי אין לך דבר שאין לו מקום", פירושו כנ"ל, שלא תוציא דיבורך לבטלה ויהיה מופלג ומופרש ח"ו מעולם העליון, וזהו "אל תהי מפליג לכל דבר" ר"ל לכל דיבור, רק תכין מאוד לקשרו בעולם העליון, "שאין לך דבר שאין לו מקום", דהעולמות העליונים נקראים "מקום", וכל דיבור ודיבור היוצא מפי אדם בקדושה, יש לו עולם מיוחד לאותו דיבור בעולם השייך לו לפעול פעולתו.

וזהו "והיה אם שמוע", ודרשו חז"ל השמע לאזניך מה שאתה מוציא מפיו, דהיינו שתכין בדיבורך מאוד היוצא מפיו שיהיה בכוונה, שישמעו האזנים הדיבור הזה, ולא כאדם המדבר שהורגל לשונו לדבר ואזניו אטומים לשמוע מה שמוציא מפיו, שהוא מחשב בדברים אחרים, ונמצאו דבריו בטלים שאין פועלים כלל. ורש"י ז"ל פירש "אם שמוע בישן תשמע בחדש", ונוכל לומר שרש"י ז"ל ג"כ מרמז לדברינו הנ"ל, ד"ישן" היינו התורה הנתונה לנו במדבר על הר סיני, כאשר תשמע בה, דהיינו שתלמוד לשמה במחשבה טהורה, "תשמע בחדש" ר"ל ע"י זה תשמע דבר חדש, ומה הוא הדבר החדש? אמר הכתוב "ונתתי מטר ארצכם כו' ואספת דגנך", לכאורה למה שינה הכתוב באמרו "ארצכם" לשון רבים - ואספת "דגנך" לשון יחיד? יש לומר מחמת שהצדיק הזה הרוצה להמשיך השפעות לעולם, צריך להסתיר את דיבורו באיזה תורה בפני המקטרג, וצדיק כזה הלואי המצא ימצא אחד בעיר, לכן אמר בלשון יחיד ואספת כו', שהוא מלשון "ואספתו אל תוך ביתך", דהיינו שהצדיק יסתיר את דיבורו הצריך לו לפעול לכל יבחין המקטרג, וע"י זה יפעול השפעות טובות לכל ישראל, וזהו "ונתתי מטר ארצכם" לכל, ע"י צדיק המיוחד, והכתוב מלמדו "ואספת דגנך" ר"ל כנ"ל. וק"ל והבן.

## י'

כל המצוה אשר אנכי מצוך היום כו'. ע"פ הגמרא "אמר ר"ח הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים שנאמר ועתה כו' כי אם ליראה", ומקשה הגמרא "אטו יראה מלתא זוטרת, אין לגבי משה כו'". ומקשים המפרשים איך תלוי קושיית הגמרא בר"ח ולמה לא על הפסוק גופא. ונראה בוודאי הקושיה היא על הפסוק, אלא שעל הכתוב עצמו הייתי אומר שאין הקושיה גדולה כ"כ, כי נותנין לו סייעתא דשמיא לבוא אל היראה, וא"כ היא מילתא זוטרת כיון שהיא בידי שמים לסייע לכל אדם, אלא שר"ח אומר שאין זה בידי שמים, פירוש שצריך האדם להתעורר בעצמו לבוא אל היראה בלי שום סיוע, ואז מקשה שפיר אטו יראה כו'. היוצא לנו מזה שצריך האדם להזדרז אל היראה תמיד שלא ישכח כי אין לו סיוע, וזהו ג"כ פירוש הפסוק

"ועתה כו' שואל מעמך", פירוש נעשית שואל על היראה, כמו השואל החייב באונסין כן אתה צריך להשגיח תמיד שלא תאבד ממך היראה בשום פנים אף באונס.

וזהו "כל המצוה אשר אנכי מצוך כו'", פירוש עיקר המצוה היא שתשרה בתוכה היראה הנקראת "אנכי", פירוש ממני, שתראה שתהיה שכינתי שורה במצוה ההיא ע"י היראה. וק"ל.

\*\*\*\*\*

נספחים לסעיף ו', מהספה"ק של הרבי ליקוטי שושנה,

**זקני תלמידי חכמים כל זמן שמזקינים דעתם מתיישבת עליהן.** י"ל הפירוש לפי מה שפירשתי "אין צו אלא זירוז", השורש שצריך האדם להיות תמיד בהכנעה גדולה, אף שהוא במדריגות גדולות לא יחזיק עצמו אלא כמתחיל בעבודת הבורא ית"ש, שהוא הזירוז שהוא תחילת עבודה המביאה לידי עבודת הבורא ב"ה ית"ש, על דרך שאמר התנא זריזות מביא לידי נקיות עד לידי רוח הקודש, ונמצא הזירוז היא התחלה, וצריך המוכיח המצווה בטוב על ישראל, עיקר לצוות להם שלא יחזיקו עצמם לעולם רק במדריגת זירוז, וזהו "אין צו אלא זירוז מיד ולדורות" רצה לומר אף אחר שיהיה לך כל המדריגות, אף על פי כן לעולם לא תחזיק עצמך אלא כמתחיל בעבודה, עיין בחיבורי על סדר הפרשיות בפרשת תצוה באריכות, שם תמצא מרגוע לנפשך. וזה הכוונה גם כן דחכם הוא נקרא הממולא בכל החכמות שבעולם, ותלמיד חכם הוא הלומד אצל החכם, כמו תלמיד לחכם, ולכן אמרו "זקני תלמידי חכמים" פירוש מי שמחזיק עצמו לתלמיד אפילו בזקנותו, דהיינו שהוא מוכנע גדול, שאפילו בעת זקנותו שאז פסק כח היצר הרע, בודאי הוא יותר במעלות ומידות טובות מבחרותו, ואף על פי כן מחזיק עצמו לתלמיד, ונמצא "כל זמן שמזקינים דעתן מתיישבת עליהן".

וזהו פירוש "תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם" פירוש אותם חכמים המחזיקים עצמם לתלמידים, והם מוכרחים תמיד להתגבר בעבודתו בכל פעם יותר, הם מרבים שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה, וגורמים ברכות והשפעות לעולם התחתון, וזהו שאמר שלמה המלך עליו השלום "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני" פירוש נתיישבתי בדעתי שעיקר השורש שאחכים הוא על ידי שהיא רחוקה ממני, פירוש שאהיה במדריגה זו כאילו לא נגעתי בתורה כלל, ואז אחכמה בודאי. שזה עיקר גדול לאדם שישכיל ויבין בדעתו, לו אלף שנים יחיה, לא ישיג עיקר שורש חכמות אלקות, שהוא דבר שהוא אין לו סוף ולא ערך, וכל מה שיתגבר אדם בעבודתו ית"ש ויתעלה, בכל פעם יבין אז יותר שאינו מבין כלל, והוא רחוק מאוד מהחכמה העליונה. והשם ברחמינו וחסדיו המרובים יעזרנו להבין ולהשכיל על כל הנ"ל באמת. אמן כן יהי רצון.

\*\*\*\*\*

**צדיק מושל ביראת אלקים.** ונראה לפרש על פי מה שפירשתי כבר בפסוק "אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך", דאמרינן ואתם הדבקים בד' כו' וכי אפשר לדבק בהש"ת ב"ה אלא הדבק במדותיו, ולכאורה כיון שאדם צריך לדבק במדותיו של הקב"ה, אם כן קשה איך שייך יראה בהבורא ב"ה, אך מצינו גם כן יראה בהש"ת, דהיינו שמתירא ב"ה וב"ש שלא יחטא אדם וייענש חלילה, ונמצא האדם צריך גם כן להיות לו יראה זו שיש להבורא ב"ה, שיתירא לנפשו פן יחטא חלילה, וזהו "אשתחוה כו' ביראתך" פירוש במידת יראה זו ששייך בהש"ת, ביראה זו "אשתחוה אל היכל קדשך" גם אנכי,

אך הצדיק השלם אם רואה איזה אדם שחטא להש"ת, הוא עושה בצדקו ומרצה ומחפה עליו בקדושתו הגדולה לבלתי ענוש ייענש חס ושלום, וזהו "צדיק מושל ביראת אלקים" פירוש שמושל אף ביראה זו של הש"ת ב"ה, דהיינו שלא יחטא האדם וייענש, {הצדיק פוחד וירא שאיזה איש ואפילו לא מאנשי שלומו יחטא, ופוחד וירא אולי יענש}

**כי אף שיחטא, הצדיק שהוא מושל בזה ומגין עליו שלא ייענש, ומחפה עליו. ומרצה עליו. ונסלח לו.**

\*\*\*

וכדברי הרבי מובא בספר העמק דבר בהקדמה לחומש בראשית וזה לשונו לעניינינו:

נתבאר בשירת האזינו עה"פ הצור תמים פעלו וגו' צדיק וישר הוא. דשבח ישר הוא נאמר להצדיק דין הקב"ה בחרבן בית שני שהיה דור עקש ופתלתל. ופירשנו שהיו צדיקים וחסידים ועמלי תורה. אך לא היו ישרים בהליכות עולמים. ע"כ מפני שנאת חנם שבלבם זא"ז חשדו את מי שראו שנוהג שלא כדעתם ביראת ה' שהוא צדוקי ואפיקורס. ובאו עי"ז לידי ש"ד בדרך הפלגה ולכל הרעות שבעולם עד שחרב הבית. וע"ז היה צדוק הדין. שהקב"ה ישר הוא ואינו סובל צדיקים כאלו אלא באופן שהולכים בדרך הישר גם בהליכות עולם ולא בעקמימות אע"ג שהוא לש"ש דזה גורם חרבן הבריא והריסות ישוב הארץ.

וזה היה שבח האבות שמלבד שהיו צדיקים וחסידיים ואוהבי ה' באופן היותר אפשר. עוד היו ישרים. היינו שהתנהגו עם אוה"ע אפי' עובדי אלילים מכוערים. מ"מ היו עמם באהבה וחשו לטובתם באשר היא קיום הבריאה. כמו שאנו רואים כמה השתטח א"א להתפלל על סדום. אע"ג שהיה שנא אותם ואת מלכם תכלית שנהא עבור רשעתם כמבואר במאמרו למלך סדום. מ"מ חפץ בקיומם.

**וברבה פ' וירא (פמ"ט) איתא ע"ז שאמר הקב"ה לא"א אהבת צדק ותשנא רשע. אהבת להצדיק את בריותי ותשנא להרשיען, ע"כ וכו'.**

והיינו ממש כאב המון גוים שאע"ג שאין הבן הולך במישרים מ"מ שוחר שלומו וטובו. וכן הוצק חן וד"א נפלא על דבר אברם את לוט כמו שנתבאר פ' לך. וכן ראינו כמה נח היה יצחק אבינו להתפייס ממשנאיו ובמעט דברי פיוס מאבימלך ומרעיו נתפייס באופן היותר ממה שבקשו ממנו כמבואר במקומו. ויעקב אבינו אחר שהיטב חרה לו על לבן שידע שביקש לעקרו לולי ה'. מ"מ דבר עמו דברים רכים עד שאמרו ע"ז בב"ר (פע"ד) קפדותן של אבות ולא ענותותן של בנים ע"ש. ונתפייס עמו מהר. וכן הרבה למדנו מהליכות האבות בד"א. מה ששייך לקיום העולם המיוחד לזה הספר שהוא ספר הבריאה. ומש"ה נקרא כמ"כ ספר הישר על מעשה אבות בזה הפרט.

אין צורך להאריך די בזה שאנחנו לומדים מבינים ומתרגלים את מה שלמדנו ועל ידי זה נזכה שהשנאת חינוס תצא מאיתנו ונראה בבנין בית המקדש המוכן לנו/בשבילנו כנבואת יחזקאל. ויקויים בנו התפילה וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות.

\*\*\*\*\*

**כ"א מנחם אב.** יומא דהילולא של כ"ק הרבי רבי אהרן בן הרבי רבי יששכר דב צוק"ל מבעלזא, אפשר לומר שהיה מתלמידיו המובהקים של הרבי הנועם אלימלך צוק"ל. כל מה שלמדנו בספה"ק נועם אלימלך ככה הוא התנהג הלכה למעשה בהליכות חייו, כך גם לימד את שומעי לקחו. כל העם ראו בו זקן עם רחמים גמורים מלא חסד ורחמים כשמו אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה. לא היה בלקסיקון שלו שלי שלי, ק"ו שלא היה אצלו מושג הכל שלי.

**הרבי** היה פועל ישועות ורפואות נפלאות מעל דרך הטבע ממש כפי שמלמדים אותנו רבותינו הרבי הנועם אלימלך המאור ושמם התפארת שלמה ובספה"ק ישמח ישראל, בלי עוצמה בלי חשיבות מעולם לא הבטיח רק ברך והתפלל, רגיל על לשונו היה רק דבורי טובה וברכה על כלל ישראל שמח והצטער ביחד עם כל דבר פרטי של הזולת כאילו הדבר נגע אליו לעצמו.

סבא שלי הרה"צ רבי נח ויינטראב צוק"ל אשתו הראשונה נפטרה בשנת ת"ש וממנה היה לו רק בת אחת, בשנת תש"ג הציע לו הרבי רבי שלומקע זיילער צוק"ל שידוך. סבא שלי על אף שהיה ממקורביו הקרובים ביותר חשב שכבר לא יכול שיהיה לו ילדים בפרט בשנים אלה שכבר היה חלש והיה זמן של רעב בארץ ישראל, ועוד כל מיני עסקנים ואפילו מנהיגים שנכנסו לענין והיו נגד ההצעה הזו. מצד שני הרבי רבי משה מרדכי מלעלוב והרבי האמונת משה מאלכסנדר צוק"ל שהיו ידידים בלב ונפש עם סבא שלי, היו וצידדו בהצעה הזו והם אמרו לו בזכות שתחתן עם צדקת זו יהיה לך בן זכר, ואם היום ק"ו אז שהיה קשיים, הצעה זו התעכבה עד חורף תש"ד. שאז עלה לארץ הקודש אוד מוצל מאש רשכבה"ג הרבי צוק"ל מבלז. הרבי מלעלוב והרבי מאלכסנדר ביחד עם סבא שלי דברו עם הרבי מזייל שישאלו את פי קדשו של הרבי מבלז ומה שיענה על הצעת השידוך הזה כן יהיה.

**הרבי מבלז** הגיע לאר"י חלש מאוד, אבל לכבוד הצדיקים קבל את האזכרה, וכך בירך בלשון קדשו "זאל וועטמען אים צו לייגן אנאמען גד בגד בא מזל טוב גד איז פרנסה מיט קינדער און ער וועט האבן אקינד" ברגע זה נסגר השידוך. התחתנו ותוך שנה נולד לו בנו יחידו ה"ה כבוד אאמו"ר רבי יעקב דוד צוק"ל.

סבא שלי בעצמו היה מסתפק וכן כמה מן הצדיקים יש קראו לו גד נח וגם הוא לפעמים חתם בשם גד נח וכך גם קראו לו בתורה, והיה לפעמים כותב נח גד וכך קראו לו באיזה מקומות. היו מבני משפחתו שהתעקשו לא לקרא לו בשם גד בכלל, ואכמ"ל. עד ש.. באחת הפעמים שסבא שלי הגיע לעריכת השולחן בבלז הגבאי הזכיר אותו ואמר גד נח, תוך כדי דבור הרבי אמר "נח גד פון ירושלים". שבועיים אחרי זה הוציא קונטרס וכתב נח גד הירושלמי כעת מתגורר בתל אביב. ומאז נחלט שמו נח גד ויינטראב. אבא שלי הרה"צ רבי יעקב דוד בהרה"צ רבי נח גד צוק"ל היה נוסע כל שנה ביארצייט לציון המצויינת בהר המנוחות ואמר לי מהרבי מבלז צוק"ל אין ספר אבל כמו שהיה פועל ישועות בחייו ודאי פועל ישועות עכשיו בישיבה של מעלה, והיה לומד משניות לטובת נשמתו. זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן